UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Baldi Pervsini Commentariorvm In Pandectas Tomvs ...

Vndecim priores pandectarum libri hîc explicantur

Baldus

Lvgdvni, M.D.LVIII.

Communi diuidundo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95903

Visual Library

5 tentatorū.videas.¶†Sed nunqđ ſnīa preſumiť lata in ſcri. dic ꝙ ſic.ſi eſt lata in ꝑſona prima.ſecꝰ ſi in tertia.vt no.ſpec. de ſentē.pla.§.ij.ver.quid de his.⁊.§.iuſta.ver.nō valet.⁊.§. Si cōſtat appellatū an ꝑſumiť appellatū intra.x.dies:dic ꝙ non in Spec.de appe.§.de of.verſi.pe.compo.de electio.c.cū dilecti.⁊ ibi vide in nouella.§.Si is de quo nō cōſtat an ſi iudex appellatiōi defert an deuoluat cām princ.ad iudicem ad quem:dic ꝙ non.in Spec.de appel.§.qualiter.in fi.⁊ in.c.cuꝫ appella.libro.vj.in nouel.Facit ſi appellans non preſentauit apoſtolos ſuperiori an videatur renuntiaſſe appellationi.vide per Arch.ij.queſtione.vj.c.ab eo.§.iſta.verſi.reddiderint. Quod partes poſſunt redire ad primuꝫ.vide qui detulit appella.ſi concorditer volui ſicut in relatio.de officio lega.licet. de appella.cum,appella.libro.vj.§.de ſenis.

Si ita legatū. Dubium ab vno ex heredibus poteſt prelegari.h.d. Bald. a

ARbitrū. Lꝫ maior pars hereduꝫ diſſentiat vnus ſolus ad diuiſionē prouocat.⁊ vide quod not.de autorita.tuto.inter pupillos.

INter coheredes. In iudicio communi diuidundo requiruntur magis exacte probationes dñij vel quaſi ꝙ in iudicio fami.erc.hoc dicit.⁊ facit.l.communi diuidundo.§.inter predones.⁊ tene menti princi.ex iſto principio ſuccubuit in quadam cauſa do.Joan.calderi.

Si familie. Pretor debet tueri ſuam adiudicationem.Baldus.

Qui familie. In textu ibi: intendere quantas actiones.¶In textu ire. inquantum rei.hoc dicit.

Quod ex facto. Qđ hr̄s ſentit ex ſuo facto ſibi imputari debet.h.d. Bal.

Vſufructu. In text.pōt.ſoluens a coherede.nota quod ſi teſtator legat vxori vſumfructum donec ſibi ſatiſfactum fuerit de dote quod modus faciendi deſtruere vſumfructum eſt quod dos ſoluatur.quod nota ⁊ tene menti. Baldus.

Si duo. In iſto.§.ponitur exemplum in heredibus iuſſis facere depingi ſtatuam beate virginis.Titulus ſingularis excludit iudicium famil.erciſcund.

SI quid. Titulus ſingularis excludit iudicium fami.erciſcun.

Lex eſt ſi maritꝰ. Mortuo pře filiꝰ dꝫ percipere dote vxoris ſue:q̄ cū loquiť,ſicut m̄rmoniū,ſicut liberi,⁊ ſicut tutele legitime.h.d.Iſta nāqꝫ nō deſiderāt aditionē hr̄ditatis.⁊ hoc quotidie allegať.⁊ tene mēti.vel ſic,ea q̄ nō deſiderāt aditionē nō ſuſpēduntur lꝫ inſtitutio ſit cōditionalis. Baldus.

1 ☞Diuiſorio pendēte inter coheredes pōt agi ꝯ furantem.

1 **IN iudicio.** ¶†No.ꝙ pendente diuiſorio inter coheredes pōt agi cōtra tertiū iniuriātē vel furantē.⁊ ſi iſtud iudiciū ſecundū eſt motum primo pendente licet res adiudiceť vni nō transferť inſtātia nec pōt actio cedi,qꝛ litigioſa.ſed ſi nondū erat lis mota cedereť.et hoc dicit.vel ſic quod etiam actio poſſet cedi:quia eſt ceſſio neceſſaria nec litera dicit contrarium ſecn̄dum gloſſam.⁊ not.quod expenſe iuſtius iudicij pertinent ad illum ad quem pertinet finale commodum.vt litera dicit.et adde quod notat Jacobus de areti.de damno infecto.l.inter quos.

SI familie. No.hic caſum in quo plures cōpellūtur facere vnuꝫ procuratorem, plures actores non coguntur facere vnū procuratorem:ſed plures rei ſic.vt in.l.iam tamen.§.pen.iudi.ſol. ¶Quid ergo ſi ſunt ſimul actores et rei in duplicibus iudicijs:textus iſte dicit quod compelluntur ad vnum procuratorem quod eſt notā.⁊ predicta ſunt intelligenda in cauſis ſingulorū.Sed in cauſis vniuerſitatis cogitur vniuerſitas cōſtituere procuratorem vt habilius litigetur.vt no.Jacob.de aret.in.l.iij.de fideicom.lib.

1 ☞Differentia inter adminiſtratorem neceſſarium ⁊ voluntarium coheredem.

2 Executor relictorum ad pias cauſas poteſt vendere bona,ante aditam hereditatem.

QVi heres. Qui vēdit rē iuſſu iudicis nō cogiť ꝓmittere duplā penaꝫ: ſed ſi ꝑ errorē ꝓmiſerit obligať cū effectu ſed recuperat ꝑ parte a coherede cū quo eſt negociū cōe.h.d.in corpore iuris nō examinať melius ꝙ hic.vtrum erro-

1 nea ꝓmiſſio effectualiter cōmittať necne. ¶†No.hic differētiam inter adminiſtratorem neceſſarium ⁊ voluntarium cōtrahētem.¶Item nota hic qđ quis poteſt eſſe executor in re

2 que pertinet ad eū ſpe.¶†Item not.in iſta.l.cōcor.qđ ꝑ executionibus relictorum ad pias cauſas executor poſſit vendere bona ante aditam hereditatē.⁊ idē in herede qꝛ nō deſiderant hereditatis aditionem ſic nec expenſis funeris.¶Item nota quod ſtipulatio erronea committitur.⁊ eſt ratio qꝛ reſpectu recipientis ſeu ſtipulantis erat ex iuſta cauſa.¶Itē no. de fami.erciſ.iudicio directo et vtili.¶Item not.quod licet merus executor ſe obligat tamen ſi ſe obligat etiam errās in iure tenetur effectualiter.⁊ idem in tutore.

QVe pater. ¶Expenſam ſtudij factā per patrem filius non tenetur cōputare in ſua portione[a] vel in ſua legitima.h.d.et eſt not.⁊ adde quod not.in.l.v.C.ad macedonia. a

FVndus.§.ſi ego. Agēs petitione hereditatis poteſt reconueniri iudicio fami.erciſcun.h.d.

MEuiꝰ.§.arbiter. No.ꝙ qn̄ iudex facit compenſationē de qua non eſt excep.⁊ ſi videt hincinde debere poteſt dare ſe condēnare ſolū in ſuperfluo admiſſa cōpēſatione hincinde vſqꝫ ad cōcurrenteꝫ quantitatem ꝙ not. ¶Itē no.ꝙ iſta verba alterū alteri ſignificant hincinde.h.d.

¶Additio Baldi.

MEuius. In tex.in.§.arbiter.¶No.qđ vbi ex vna ⁊ eadē cā ꝓcedit debitū hincinde fit cōpenſatio ꝑ officiū iudicis ſine obiec.compenſationis vt hic.⁊ eſt magis calculus quidaꝫ ꝙ cōpenſatio de negotijs geſtis.ſi quis negotia.ſi autem ex diuerſis vel pluribus cauſis oportet obijci compenſationeꝫ.vt notatur in.§.in bonefidei.

PEcuniam. Patri adiecto ad ſolutionem queritur actio.h.d.

EX hereditate. In reciprocis ſi deficit iudicium ex vna parte,neceſſario deficit ex altera.

1 ☞Fratrum concordia eſt laudanda.

ARbitro. Lis mota nō impedit quis partes poſſint inuicem cōcordare.h.

1 d.†Not.ꝙ iuriſconſultus laudat cōcordiam inter fratres ⁊ dicit quod ex quo partes ſunt in concordia iudex nō debet amodo laborare.vnde eſt hic expreſſum ꝙ licet ſtatutum mandet arbitro quod decidat litem intra mēſem,ſi partes interim ſunt in concordia non expedit qđ laudetur quia non poteſt laudari ⁊ ideo ſtatim arbiter eſt extra penam ſtatuti.vt hic in iurgio perempto.

a ¶In ſua portione. Adde Bar.in tract.de duo.fra.et Frā.procli.in eo.trac.ij.parte.j.q.⁊ Joan.andr.in ꝑe.vj.in.v.colū.In no.⁊ Pau.de caſt.in conſili.xij.in cōſil.cij.

¶Communi diuidundo. Rubr.

¶Additio Baldi.

¶An epiſcopus inuito plebano diuidat eius parochiam.vide per Archidiaco.x.diſtin.in additio.que incipit niſi forte.

SI quis putans. Error non ipedit hoc iudicium.et communione ceſſante reditur ad perſonales preſtationes.h.d.

§.ſi fundus. Nota quod iudicium communi diuidundo exercitum cum debitore non mutat ius creditoris.et eſt ratio quia ius creditoris eſt ius reale.vt concor.j.de vſufruc.leg.l. is qui.hoc dicit.

Idem ſcribit. Nota quod creditor habēs rem obligatam non poteſt a debitore prouocari ad diuiſionem.hoc dicit. Oppo.et fuit de facto in duobus fratribus quorum vnus prouocabat alium ad diuiſionem et fuit repulſus eo quod erat debitor conuenti ſub hypotheca bonorum.⁊ fuit inter filios lanarij ſocij.

COmmuni diuidūdo. Nota duo. Primo quod predium emphyteuticarium non debet diuidi inter heredes inuito domino.argumē.huius litere dicit vt.ꝯ.de tranſactioni.in.l.cū hi.§.ſi vni.in verſi.ſed ſi pluribus.⁊ qđ ibi no.per glo.¶Secundo not. hic qđ cenſus ſeu canon pro parte ſolui nō dꝫ.⁊ ideo notabiliter determinat hic glo.ꝙ ſi ex pluribus heredibus vniꝰ emphyteute alter ſoluat ſuā ꝑtē canonis,alter nō ſoluat,ꝙ tota

a ¶ Ad eccleſiā. Adde eundē Bald. in l. pe. iij. col. C. de cō di. inſti. ꝙ emphyteuta ſoluens partē canonis nō totū dño recipiēti, non incidit in penam a qua videtur recedi per receptionē partis. Sꝫ ī. l. cū allegas. vij. oppo. C. d̄ vſu. dicit ꝙ ꝓpter vnuꝫ nūmum non ſolutū, nō cadit a iure ſuo per l. ij. C. de iure emphyten. nec tunc dominuꝫ vſuram committere.

b ¶ Petitiōis. Adde Feli. in c. lꝫ bely. in v. colū. de ſimo.

a res reuertat̄ ad eccleſiā[a] a qua ꝓtendit̄ iſta emphyteuſis quia iſtud. ſ. reuerti ad eccleſiā eſt quedē pena. ⁊ pena cōmittit̄ inſolidū ex quacūqꝫ parte nō ſoluta ꝓſert in pena legali. Itē qꝛ iſta pena adijcitur dationi vbi cōmittitur inſolidū ex ceſſatione vnius. vt. ſ. familie erciſcunde. l. heredes. §. idem iuris. Sed qñ pena conuentionalis adijcitur facto tunc diſtinguitur inter factum diuiduum ⁊ indiuiduum. ſ. in perſona heredum. ſed in perſona ipſius debitoris non diſtinguit̄. imō ſimpliciter pena in totum committitur. vt. ī. de verborum obligationibus. eadem. §. cato. fallit in iudicijs vt. l. ſi ſeruus. §. ſi plurīū. ſi quis cau. ⁊ iſta eſt ſententia totius illius. §. et etiam huius gloſſe. ¶ In glo. magna ibi, ſeruetur opinio. facit extra de cēſibus. c. cū olim. ⁊ adde qđ dixi. ī. de. l. commiſſo. poſt diem. ¶ In eadem glo. ibi, vaſalli. quantum ad plenam diuiſionem. ſed fructus bene poſſunt diuidere inter ſe. argumen. ī. eadem. l. §. cum de vſufructu. ⁊. ſ. familia erciſcun. l. lutius titius.

Qui in rem. Iudiciū communi diuidundo pōt intētari ab eo q̄ habet publicianā: ſed nō a predone qui vi poſſidet clam vel precario. quia non habet petitoriū iudiciū a creditore, qui habet pignori: poteſt proponi etiam ſi non habeat veram poſſeſſioneꝫ vt miſſus ex primo decreto ab vſufructuario. ⁊ pōt intentari contra aliū vſufructua. nō ad diuiſionē fructus inſeparabilis ſed ad diuiſionē commoditatis: a colono autem ⁊ depoſitario intentari nō poteſt licet incumbat ei. h. d. vſqꝫ ad. §. inter eos. ¶ In iſto. §. not. glo. an poſſeſſio bona fide ſine titul. ſufficiat in hoc iudicio. ⁊ determinat glo. qđ nō eſt cōtra illos qui dicūt ex ſola poſſeſſione ꝓſumit̄ quē dominū in iudicijs diuiſorijs. per l. j. ſ. famil. erciſ. Nam illud non eſt verum. quia licet poſſeſſor admittet̄ ad agendū ne repellatur per exceptionē illius ordinis de quo ibi dicit, tamen in proceſſu cauſe habet ꝓbare de iure ſuo ſecundū Jac. but. ibidē. ⁊. ſ. titu. j. inter coheredes. in prin. ⁊ in. l. penul. ī. eo. ⁊ ideo fuit pronuntiatus quidam libellus ineptus. quia petebatur diuiſio ſolūmodo iure poſſeſſionis ſine allegatione alicuius iuris realis. Erat enī erratū in formatione libelli: quia non erat intentata niſi nuda poſſeſſio. ⁊ hoc fuit de facto in cauſa domini Joannis calderi. hoc dicit.

Julianus. In textu ibi. inquit. ſi ergo poteſt agi contra eum, ergo multo magis excipi. vt. C. de excep. licet. ⁊ hoc vult dicere litera. Bal.

Si duo. In text. ibi, dari. ſed ad quem ſi. dic vt. ſ. fa. erciſcund. l. ſi pignori. ¶ In textu ibi poſſit. nota quod ſuperueniente iure directo ceſſet ius vtile.

Neqꝫ colonis. ¶ In text. ibi, poſſideant. id eſt detineant ⁊c. Bal.

1 ☞ Debitor debet habere ratum creditoris proceſſum.
2 Creditor hypothecarius nō tenetur proceſſum debitoris ratum habere.

1 **Si debitor.** † No. quod debitor debet habere ratum proceſſum creditoris. Itē em-
2 ptor proceſſum venditoris ante traditionem. † Sed econtra creditor hypothecarius, non tenetur habere ratum proceſſuꝫ debitoris. vt. ſ. e. l. ſi quis putans. ſi fundus. ⁊. ī. de pigno. ſi ſuperatus. tene menti hec verba. ⁊ vide circa hunc. §. ꝙ dixi hu mane in. l. iuli. §. idem celſus. de actioni. emptio. vbi remiſi te ad dominum Cynum.

¶ Additio Baldi.

Communi diuidūdo. In tex. ibi, in principio. ibi vectigalis. argumen. quod ꝓdium emphyteuticarium non poſſit diuidi inter heredes emphyteute inuito domino. docto.

Item quamuis. Not. aliud ꝓpter neceſſitateꝫ tollerari ſicut infra de ma. teſt. qui potuerūt. ⁊ de fideicommiſ. lib. l. cum fideicommiſ.

In hoc. Impendia in verſi. ſed is. ¶ Not. ꝙ ſingularis ſucceſſor habet retētionem propter expenſas factas ab actore qđ tene menti. In verſi. diuerſum. notatur in iſto verſiculo. qui pro. §. allegatur quod differentia eſt vtrum intendēs neminem obligare intendit, et tunc habet ſolam retentionem an intendat aliquem obligare: ſed labitur in perſona ⁊ tūc habet etiam actionem. ſic infra eodem. l. antepenult. ⁊ facit. ī. de cōdictione indebiti. ſi in area. ⁊ quotidie allegatur ⁊ tene menti. ¶ Et ex predictis nota quod exceptio non deſiderat obligationem aliquam ſed ſolam equitatem, ſecus in actione in verſiculo actum. ¶ In textu ibi, mihi. non ergo tranſit actio in ſingularem ſucceſſorem licet tranſeat exceptio.

Vt fundus. Fatuus eſt iudex q̄ egreditur formā petitiōis ⁊ q̄ ꝓnuntiat de eo qđ nō eſt actum. h. d. ¶ No. ꝙ iudex nō dꝫ egredi formā petitionis: imo verbū ſententie dꝫ aptari ad formā petitiōis[b] vt notat Azo in ſumma de aut. tu. ⁊. ī. de ſuſpe. tuto. l. j. ⁊ ibi Ja. de are. ⁊ ſic non dꝫ egredi materiam vel pronūtiare de re de qua nō eſt actum vt hic facit. C. de fideicō. l. ſi. de hoc not. ī. ſi cer. peta. l. vnū, ⁊ per hanc. l. dicit Guli. de ſum. qđ licet in ſummarijs nō ſit neceſſarius libellus in ſcriptis, tamē iſta petitio verbalis debet redigi in actis ad hoc vt poſſit iudex ſe in ſententia conformare cum petitione per hāc. l. de hoc no. in cle. ſepe. in gl. expedit igitur. de ver. ſigni. ¶ Extra quero vtrū iudex poſſit pronūtiare ꝓ reo nihil petēte. ſol. vt not. Cyn. in. l. j. C. vti poſſi. in. ix. q. et facit ad hāc. l. ſ. ſi pars hereditatis peta. l. non poſſumus.

¶ Additio Baldi.

Vt fundus. Vide qđ no. de v̄b. ſig. c. ſepe. in gl. expedit. in cle. Ibi oīno videas. ⁊ eo. c. ſup v̄bo, clarior. An iudex pōt ꝓnuntiare ꝓ reo nihil petēte. vide ꝑ Cy. C. vti poſſi. l. j. in. ix. q. ¶ No. quod verbum ſnīe dꝫ aptari ad formā petitionis. vt no. Azo in ſum. de auto. tuto. hic etiam per Jaco.

Arbor. In tex. ibi dñij. dic vt in. l. j. pro ſoci. Iſta lex eſt ar. ad maleficiū. qđ committit̄ cōfinio qđ debeat cōſiderari in cuius parte ſeu territorio ſit cōmiſſuꝫ: ⁊ ſi reperiat̄ homo mortuus ꝓſtratus, ita qđ tangat de vtroqꝫ cōfinio vtrobiqꝫ pōt ꝓcedi arg. huius. l. Itē etiā rōne dubitationis. arg. ſ. de iudicijs. ſi quis ex aliena. ⁊ qđ not. ꝑ Dyn. in l. ſine contra. de libe. a zno. ⁊ adde ad hanc. l. quod not. Inno. de parochi. Bal.

De veſtibulo. No. ꝙ porte per quas hꝫ ingreſſus ad plures diuerſas domos diuerſorū non veniunt in diuiſorio, nec vt diuidant̄. nec vt licitentur, vbi congrue licitatio non pōt fieri. ꝓ huius ergo additionibus non datur iudicium communi diuidundo.

Si per eundem. Pro ſeruitute prediali nō competit iudiciuꝫ familie erciſcunde diuiſorium. h. d.

¶ Additio Baldi.

Arbor. Querit Inn. de ipis cōfinib9 eccefiarū vel territoriorū cui9 nature ſunt, qđ eſt valde vtile ſcire propter mala que in eis cōmittuntur dic vt plene not. Innocen. extra de paroch. ſuper eodem ⁊ determinat per hanc. l. arbor.

Si is cū quo. No. qđ ſi iudex propter cōtumaciam vel maleficiū vnius cōſortis fecit guaſtum in domo vel predio cōi ꝙ hoc recuperat̄ a culpabili. ad idē. ī. de libera. cā. igit̄ ⁊ iſta lex innuit qđ ꝓpter cōtumaciaꝫ poteſt fieri guaſtū deſtrui tā domus q̄ vinee vel arbores. ¶ Sed querūt doc. vtrū iſtud de iure ſit verū ſi duo erāt cōſortes ⁊ vnus cōmiſit maleficium, an turris cōmunis deſtruatur. dicit Guli. de ſuza. qđ nō. ſed eſtimat̄ quantū valet pars delinquētis: ⁊ ſi ille qui vult illā partē dare fiſco remanebit ſibi turris integra nec fiet guaſtū. quod ſi res eſſet que reciperet commodam diuiſionē tunc fieret diuiſio ſecundum eum. ⁊ vide hic quod no. Cy. de leg. j. l. poteſt heres. ⁊ facit ad hanc. l. de peri. ⁊ commo. rei vendi. l. lectos. facit iſta. l. contra bannitos ex contumacia vt poſſent pati guaſtum ac ſi eſſent conuicti de maleficio. hoc dicit.

¶ Additio Baldi.

Si is. No. ꝓpter cōtumaciam fieri guaſtum bonorum facit ad ſtatuta ciuitatū. vide materiā huius. l. Dyn. de lega. j. poteſt heres. ⁊ vide ſubtiliter ⁊c.

Si conuenerit. In verſiculo eadē queſtio. vide quod not. infra de vſufructu. lega. in fructu. h. d.

Communis. **Cuꝫ agere.** Titulus de alienatione iudicij habet locum etiaꝫ in iudicijs diuiſorijs.

Sabinus. Ante factū melior eſt conditio ꝓhibētis. h. d. Sed poſt factum non pōt ſocius ꝓpria autoritate demoliri: nec conſequit̄ hic ꝑ iudicē ſiue accōmodauerit patientiaꝫ ſiue cōſenſum, ſecus ſi neutrū. vna tñ differentia eſt inter patientiā nudā ⁊ cōſenſum: qꝛ primo caſu poteſt agi de intereſſe. ſecundo non, quia qui conſentit damnum petere non poteſt. ⁊ hoc dicit. ⁊ allegatur hec lex quod quoties concurrunt due virtutes paris potentie, tantum iuris habet vna ad reſiſtendum, quantum altera ad obtinendum ſecundum Oldradūꝫ, facit. ſ.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

facit.ſ.de ſeruit.ruſtico.predio.l.per fundum.⁊.ſ.communia predio.l.receptum.C.de auro.preſtan.l.ſi.extra de maio.⁊ obe.c.humiles.¶ Not.regulam in ſi.vnde ſi vn⁹ vult habitare alter penſionare preferṫur volens habitare.quia non debet prohiberi iure ſuo vti.j.de re iudica.l.ſepe.in fin.

¶ Additio Baldi.

Sabinus. Vide Innoc.in.c.ſi.de his que fiunt a maio.parte capitu.vide Inno.extra de regula.c.ſi quis tonſuratus.⁊ vide ꝙ not.Dyn.de ver.ob.ſi ſtip.fuero.Et vide ꝙ not.Cyn.C.de edi.priuatis.l.ſi vt proponis.¶ Not.quatuor caſus aut ſocius prohibet, aut patitur, aut conſentit, aut ignorat. Primo ⁊ quarto opus deſtruitur. Secundo non deſtruitur, ſed ad intereſſe agitur. Tertio non agitur vllo modo. Bald.

¶ Ad exhibendum. Rubrica.

¶ Qualiter in hac actione formatur libellus.vide in Specu, de iudi.§.vlti.videndum.

In hac. Si quis. Facit.j.de publicanis, cum ſi exhibuiſſent.⁊ facit ad not. extra de teſtibus.c. cum cauſam.

Sciendum. Not.hic de ſummaria cognitione de qua habes hic gl.ſatis no.⁊ magnã:
a ⁊ dr̃ ſummaria cognitio[a] dupliciter. vno mõ rõne ordinis: qr ꝑcedit ſine ſolennitate iudiciorũ.⁊ hoc mõ non loqtur hic.ſed j.de re iudi.l.a diuo.§.ſi ſuper.ſecundo mõ dr̃ ſummaria cognitio reſpectu probationum ⁊ fidei que non requirunt probationes omni exceptione maiores:ſed ſufficiunt p̃ſumptiones vel indicia que iudicem ad ſuſpicionem inducunt. ⁊ ita intelligiṫ hic.⁊.j.eo.l.theſaur⁹. Poteſt etiam dici ſummaria cognitio, tertio modo tam ratione ordinis quam ratione modi probãdi:vt.j.de carbo.edicto.l.j.§.due cauſe. vñ cõſideretis ꝙ ſicut in iudicijs eſt reperire quedam que tendunt ad ordinationem iudicij, ⁊ quedam que tendunt ad litis deciſionem, inter que ſunt probationes facti principalis. ſic ⁊ cognitio ſummaria. quandoqꝫ dr̃ reſpectu ordinis, quandoqꝫ reſpectu probationum. vbi do talem regulam ꝙ vbi verbũ ſummarie proferṫ ſimpliciter aut agitur de modico preiudicio ⁊ intelligitur reſpectu etiam probationum.vt.j.e.l.theſaurus.aut agiṫ de graui ⁊ irreparabili p̃iudicio.⁊ tunc intelligitur ſolum quo ad ordinem iudiciorum:⁊ non quo ad modum probandi. vt in cle.diſpendioſam.de iudi.in cle.⁊ in cle.ſepe de ver.ſi.⁊.eadẽ cõpilatio.⁊ adde quod no.in Spe.de ſummaria cognitio.verſi.iij.adde.⁊ ver.vi.querendo.¶ Quero ſi hoc verbũ ſummarie ꝓferatur a ſtatuto:dicit Spe.quod non intelligitur quod non ſufficiat ſemiplena probatio ſeu iuramentũ ſed ſolũ de ordine procedendi.⁊ ita no.in Spe.de offic.iud.§.fin.verſi. hoc quoqꝫ premittendum.Tu dic in ſtatuto idem quod dixi quando ꝓfertur a iure communi.quia eadem eſt ratio in vtroqꝫ.nã vbi agitur de verbo.ſignifi.eodem modo ſignificant verba in ſtatutis in iure communi.⁊ ita eſt hic.¶ In gl.que incipit,quod fiet ibi theſaurus.dic vt ibi.¶ In ead.gloſ.§.ſi ea.vide quod ibi not.de modo probandi.¶ In eadem ibi.§.ſi.ſuper illa eſt ſummaria quo ad proceſſum ⁊ quo ad modum probandi qr non derogat ordinarie cognitioni. ⁊ ſic non affert preiudiciũ plenum vt ibi patet.

Si mecum. Intereſſe quod non eſt cauſatum ex rationabili cauſa non dicitur intereſſe.h.d.concor.j.e.l.penult.

Pomponius. Omne intereſſe cauſatũ a proprietate poſſeſſionis vel quaſi, affert actionem ad exhibendum.h.d.

☞ Exceptio nullitatis non impedit executionem:niſi probationes ſint in promptu.

Ibidem. Exceptiones que requirunt altiorem indaginem non poſſunt opponi in cognitione ſummaria niſi ſint exceptiões rei finite vel pares illis.h.d. Adde qđ dixi in.l.nam poſtea.in prin.de iureiur.⁊ vide Cyn.in.l.preſcriptione mendaciorum.C.ſi contra ius vel vti.publ.in diſtinctione.¶ † No.ex iſto tit.dicit Spe.ꝙ exceptio nulli
b tatis non impedit executionem:[b] niſi probationes ſint in prõptu.in Spe.de libel.concep.§. nunc dicendum.verſic.penult.facit quod no.Dy.de re iudica.l.iiij.§.cõdemnatum.Ad hoc autem ſtatuitur triduum.vt in.l.j.C.de iud.ſm Archi.qui ita not.in.q.j.in ſumma.Sed glo.in.l.is a quo.tenet qđ iſtud modicum tempus ſit arbitrarium. facit ꝙ not. in ſimilibus.ſ.de iudic.l.ſi debitori.¶ Quero hic quid ſi exceptiones non tangunt factum ſed tangunt perſonam, vt in ſi requirũt altiorem indaginem debeant repelli:dicit Spe.ꝙ non. nec etiam ſufficit qđ ſi ſunt propoſite probẽtur ſemiplene,vt not.Spec.de ſumma.cog.verſi.item quid ſi opponitur actori.⁊ vide hic Bar.j.de teſt.ſi queretur ⁊ tene menti.

Interdum. No.ꝙ pro charta nõ competit actio ad exhibenduꝫ:niſi domino.⁊ eſt ſpeciale in charta. ergo ſi charta non eſt mea nec facta me mandante vel meo procuratore talis charta non debebit edi petẽti.de hoc not.ſ.eod.de edendo.quedam.in princip.tex. tamen hic ⁊ ibi videtur dicere quod competit actio in factum ſubſidiaria ſi mea intereſt licet neutrum predictoruꝫ interuenerit.

¶ Additio Baldi.

In hac. In text.in.§.q.vide de exhibitione reſcripti quo ĩpetrans nõ vult vti. Itẽ de exhibitione ꝑuilegij q̃ impetrãs non vult vti.qđ no.Inn.de reſti.ſpol.ex cõqueſtione.¶ In tex.ibi.in.§.ſi qs.¶ No.exhibitionẽ ad inſtructioneꝫ actoris fieri.¶ In tex.ibi.an iuſtam.Nota quod ille qui non hꝫ iuſtã ⁊ probabilem cãm agendi non dꝫ audiri.¶ In text.in.§.ibidem.vide Inn.de re iud.cũ ſuper.in ſi.magne gl.vide qđ not.Inn.de foro cõpet.ex parte.⁊ in Spe. de libel.concep.§.nunc dicendum.ver.pe.vbi per hunc.§.tꝫ quod exceptio nullitatis non impedit executionẽ niſi excipiẽs habeat patas probationes.facit arg.j. de iureiur.nã poſtea.Idem tenet.H.de ſuza.per.l.ſeruo inuito.§.cum pretor.ad Trebel.⁊ vide Jac.Are.in.l.ij.de re iudica.⁊ Dyn.de acquir.poſ.l.iij.§.ſi ſeruus.⁊ per Alber.in mar.ti.de libel.obla.¶ Quãdo dicatur aliquid incontinenti probari.vide Archidia.iij.q.j.in addi. que incipit adde regulariter.ibi omnino vide. ¶ Quid ſi contra agentẽ opponitur quod eſt ſeruus: dic quod iſte exceptiones que cõcernunt perſonam debent plene probari.vt not.in Specul.de ſum.cog.ver.ne qđ opponitur actori.Alij dicunt quod Spe.male dicit qr exceptiones non faciunt cauſam de per ſe.ſed iudicatur de eis vt de principali.¶ In tex.ibi,euidens ſit.vide Inno.de cau.poſ.c.adulterium ¶ In tex.in.§.interdum.no.librum rationum exhibendum ei cuius intereſt: licet ſit priuata ſcriptura.Item in apodiſſis ⁊ ſimilibus.

a ¶ Cognitio. Quomodo autem dicaṫ ſummaria vel plenaria cognitio. Vide bar.in extrauagã.ad reprimẽ.v̈.ſummarie.⁊ lã frã.in cle.ſepe.de verb.ſign.⁊ Bart.in.l.j.§.de plano.ſ.de of.proconſul.

Celſus. No.cum.§.precedẽti qđ actio ad exhibendum ꝓponiṫ contra poſſidentem ciuiliter vel naturaliter vel detinentem vel habentem facultatẽ reſtituendi poſſeſſionẽ vel detentationem.nec enim fit executio in alio niſi quatenus eſt penes conuentum.vt hic dicitur.

Item celſus. ¶ No.ꝙ ſicut alibi non admittitur particularis ſolutio, ita hic non admittitur particularis receptio inuito reo.h.d.Bald.

Gemma. Quando obſtaculum eſt in medio pri⁹ debet agi ad reuocationem obſtaculi ꝙ̃ vlterius procedatur.h.d.⁊ pro hoc notetis.¶ In textu ibi: vt excedatur.i.ſeparetur.

¶ Additio Baldi.

Gemma. Excludatur.not.prĩo agi vt amoueatur obſtaculuꝫ quod poſſit intentari per ſubſequens iudicium. adde facit.ſ.de inoffic.teſta.qui de inofficioſo.

Tigni. Item municipa. Nota ꝙ libellus poteſt dari contra communitatẽ ſicut contra ſingularem perſonã. facit qđ cuiuſqꝫ vniuerſit.l.i.§.quibus.⁊.l.ciuitates.poſſet etiam formari libellus contra vnam parochiam in eo ꝙ reſpicit illam parochiã tantum.vt.ſ.ſi ſerui.vendice.l.teſtatrix.§.plures.h.d.

Si quis non. In reo ſufficit ꝙ ſit in caſu condemnationis tempore ſententie. ſed in actore requiritur ꝙ habeat in duobus temporibus tẽpore litis conteſt.⁊ tempore ſententie.h.d.quod dic vt not.in ſtitu.de act.in prin.no.ex fine huius.§. qđ hec exceptio nõ intereſt tua.poteſt opponi poſt litem conteſtatam. ⁊ hoc eſt verum quando opponitur iuri,ſecus ſi opponitur ſolum perſone.⁊ ita intelligitur quod not. Innocen. de accuſa.ſuper his.
tene menti hunc.§.quia nota.eſt. b

b ¶ Executione. Vide Frã.Are.in.l.qui a latro.§.ſi qs.i.vj.col.ꝺ teſt.⁊ ꝙ ibi dixi in apoſt.⁊ firma.in ſuo aureo repertorio.in verſi.exceptio nullitatis.verſicul.vj.

Si ad exhibendum. Poſſeſſio ſupueniẽs heredi parit condemnationem ex inſtantia cepta cum defuncto.h.d.

Iulianus. Si quis. Forma eſt que dat eſſe rei commutata forma ſubſtantiali,res non dicitur eadeꝫ,ſed diuerſa.h.d. ¶ No.qđ licet ſit identitas materie, ſi eſt diuerſitas forme, res dicitur eſſe diuerſa. quia denominatio debet fieri a forma tanquam a digniori.⁊ facit.j.de pign.act.l.ſi conuenerit.§.ſi quis ſit.Nam digreſſio.